

Co je to MLM a proč se dnes jedná o nejpokročilejší a jedinou podstatnou marxistickou ideologii?

*(V tomto textu se snažím volně převyprávět argumenty maoistického filozofa J. Moufawad-Paula, které na toto téma vyložil ve své úžasné knize *Continuity and Rupture: Philosophy in the Maoist Terrain*. Upřímně doufám, že tak činím úspěšně. Pro opravdové porozumění této problematice doporučuji sáhnout k jeho dílům.)*

Marxismus jako věda

Než se dostaneme k odpovědi na naši otázku z nadpisu, musíme si nejdříve zodpovědět co myslíme tím, když říkáme že marxismus je vědou.

Před tím než se ujal termín marxismus, označovali Marx s Engelsem své teorie a názory za vědecký socialismus, který měl stát v kontrastu vůči utopickému socialismu Owense, Fourieho a Saint-Simona.

Pokud mluvíme o tomto rozdělení, musíme stejně rozdělovat i uskutečňování revoluce – tedy na vědecké nebo utopické.

Vědecký aspekt marxismu, historický materialismus, zkoumá a odkrývá skutečnosti, povahu a vývoj společnosti. Toto zkoumání je však v marxismu pouze prostředkem k cíli – to jest změnou zkoumané společnosti skrz socialismus ke komunismu. Připomenout si můžeme Marxův ikonický citát z *Tezí o Feurbachovi*: „Filosofové doposud svět vysvětlovali, jde však o to – změnit ho.“

Pokud je toto našim cílem, znamená to, že správnou a relevantní marxistickou teorií by tedy měla být pouze ta, která dokáže nejlépe právě to – tedy zanalyzovat a změnit současnou kapitalistickou společnosti směrem k té komunistické.

Obecný vývoj vědy

Marxismus se stejně jako kterákoliv jiná věda nutně vyvíjí. V každé vědě existuje na danou problematiku nespočet pohledů, které se skrz vědecký experiment (tedy ozkoušením teorie v praxi) selektují na ty, které jsou pro danou vědu dále relevantní a užitečné (tedy umožňují další vývoj vědy) a na ty, které byly praxí prokázány za nesprávné – za slepé uličky, které by vědě nedovolily dále pokročit.

Jindy dříve správné pohledy v mnoha případech přestávají být adekvátními. Nové poznání a praktické skutečnosti začnou ukazovat jejich limity. Dnes už by například žádný fyzik neprohlásil, že nejpokročilejším a nejadekvátnějším fyzikálním pohledem je klasická Newtonská fyzika. Ta má samozřejmě velice důležité místo v historii této vědy a v řadě oblastí dostačuje – z hlediska aktuálnosti byla však již dávno skrz vědecký experiment vytlačena pokročilejšími názory Einsteina a dalších současnějších fyziků. Ve své době byl Newtonův pohled tím nejprogresivnějším a

nejsprávnějším názorovým proudem. Jak se však posouvalo fyzikální poznání byly nevyhnutelně objeveny jeho limity.

Každá věda se tedy vyvíjí skrz revoluční skoky podle nově objevených a prokázaných skutečností a musí se vzhledem k těmto novým poznatkům odtrhnout od názorů, které byly prokázány za nesprávné – musí upravit svou metodu a pohled na věc – aby se navrátila ke svému původnímu cíli: správnému poznání a odkrývání pravdy ve zkoumané oblasti dané vědy. V případě marxismu je tímto cílem zkoumání a především změna společnosti.

Správnost socialistické teorie

Stejně jako v každé vědě, tak i v marxismu existují různé ideologické proudy. Jako ve vědách by však i zde měly být považovány za legitimní a aktuální pouze ty, které prokázali svou správnost v praxi a ty, které se jako správné neprokázaly by měly být odhozeny do propadliště dějin, jelikož neumožňují další vývoj a pokrok. V klasických vědách se prokazuje správnost v laboratořích – v socialistické teorii je prokazována schopností třídního boje – schopností zažehnout revoluci a vést ji směrem ke komunismu.

My maoisté tvrdíme, že MLM je právě tímto jediným legitimním a nejpokročilejším proudem v socialistické teorii, protože je jedinou ideologií, která je výše zmíněného cílu schopná. Všechny ostatní socialistické teorie se buď ani nikdy na cestu budování socialismu nevydaly nebo během ní eventuálně prokázaly své limity. MLM tyto limity v praxi překonává, což však samozřejmě neznamená, že se v budoucí praxi neobjeví limity MLM samotného. Tvrdit něco takového by bylo znamením dogmatismu. Vývoj marxismu tedy není v žádném případě uzavřený.

Historická cesta k MLM

(Pojmem marxismus označuji tradici vědeckého socialismu. Pojmem Marxismus označuji teoretickou etapu marxismu od Marxe a Engelse do ustanovení Marxismu-Leninismu.)

MLM prošel ve svém vývoji dvěma hlavními revolučními odtrženími skrze dvě světově-historické revoluce.

Leninův přínos marxismu a Velká Říjnová Socialistická Revoluce

V období II. Internacionály se plně prokázaly limity původního Marxismu. Reformismus, revizionismus a oportunismus ovládli komunistické hnutí. Dále převládali například názory, že revoluce proběhne v plně kapitalistických společnostech (Německo, Velká Británie) nebo šovinistické tendence vůči právu utlačovaných národů na sebeurčení.

Proti této neschopnosti Marxismu vystoupil Lenin s Bolševiky, přednesl své teorie (teorie imperialismu, strany jako předvoje proletariátu organizovanou demokratickým centralismem, ujasnění pojmu diktatury proletariátu atd.) a v praxi revoluce ověřil jejich správnost. Už ve svém díle „*Dětská nemoc levičáctví*“ píše Lenin o tom, že určité aspekty Ruské revoluce mají obecnou platnost. Lenin se však stále nazýval „pouze“ Marxistou a hájil Marxismus proti revizionismu, oportunismu a spol.

Až v roce 1924 plně uchopil J. V. Stalin všeobecný význam Leninovovo vývoje marxismu a nutnost vymezit tyto nové a revoluční přínosy proti staré a zkostnatělé II. Internacionále. Proto Stalin v roce

1924 vydal své dílo „O základech leninismu“, kde syntetizoval Marxismus-Leninismus jako nový kvalitativní vývoj marxismu do vyššího stádia.

Aby se navázalo na původní revolučnost marxismu a jeho oddanost a schopnost třídního boje, muselo proběhnout revoluční odtržení od starého a nefunkčního – původní Marxismus dosáhl svého limitu.

VŘSR měla neskutečný světově-historický význam a umožnila skrze praxi pozvednout Marxismus do nového vyššího stádia – Marxismu-Leninismu.

Maovo přínos marxismu, Čínská revoluce a Velká Proletářská Kulturní Revoluce

Už po Stalinově smrti a nástupu revizionistické Chruščovovy linie bylo části světového komunistického hnutí jasné, že je potřeba zakročit. Mao Ce-Tung, předseda KS Číny, započal proto hledat východisko z trendu moderního revizionismu, degenerace komunistické strany a obecně se snažil odpovědět na otázku, jak v socialismu úspěšně udržet revoluční linii a pokračovat na cestě ke komunistické společnosti.

Mao sám sebe označoval za Marxistu-Leninistu a viděl své názory pouze jako nápravu původního ML. Jeho rozvinutí ML během druhé světově-historické revoluce, Čínské revoluce (jejíž vrcholem byla tzv. Kulturní revoluce), otevřelo dveře novému kvalitativnímu rozvinutí marxismu.

ML dosáhl svých limitů. Prokázal se být neimunní vůči revizionismu a vyvstávající buržoazii zevnitř Strany. Plně se prokázaly jeho nedostatky v chápání revoluční role mas a v neposlední řadě i otázka taktiky vedení revolučního boje.

Marxismu-Leninismu-Mao Ce-Tungovo učení se stalo státní ideologií Čínské Lidové Republiky a bylo chápáno jako ML aplikovaný na specifické čínské podmínky.

Termín „maoismus“ se začal původně používat během Čínsko-Sovětské roztržky během 60. let jako označení čínské revoluční politiky kritické vůči sovětským revizionistům. Ti, kteří se v této době označovali za maoisty byli pouze zastánci této revoluční pozice v mezinárodním komunistickém hnutí. Jejich ideologický proud ještě nebyl MLM.

Ať žije Marxismus-Leninismus-Maoismus!

Znovu bylo určité části dělnického hnutí jasné, že je potřeba učinit další revoluční odtržení – tentokrát od inherentních hranic ML – aby mohl marxismus navázat na svou původní revoluční trajektorii.

Vznik MLM jako takového je proto třeba mapovat až koncem 80. a začátkem 90. let. Klíčovými dokumenty jsou O Marxismu-Leninismu-Maoismu (1988) od Komunistické strany Peru a Ať žije Marxismus-Leninismus-Maoismus (1993) od Mezinárodního Revolučního Hnutí (druhé jmenované je zde na stránkách přeloženo). Tyto dokumenty a hnutí jasně určují jaké Maovy přínosy jsou všeobecně aplikovatelné a syntetizují MLM jako v současnosti nejvyšší a nejpokročilejší stádium marxismu.

V současnosti vedou Vleklou Lidovou válku maoistická hnutí Filipín a Indie a hrdě představují pro vládnoucí třídy svých zemí smrtelné nebezpečí. Jejich zkušenosti a zkušenosti v současné době stagnujících revolucí v Peru a Nepálu jistě přinesou nové otázky a ukáží MLM nové překážky a

jistě i jeho limity. Nové limity mohou marxismus však jen posílit a přispějí tak k jeho dalšímu vývoji.

Snažit se tedy v současnosti uskutečňovat revoluci z pozic anarchismu, trockismu, ale i Marxismu-Leninismu se rovná ignorování nebo hůře odmítnutí zkušeností stovek miliónů lidí, jejichž praxe jasně prokázala neadekvátnost a nesprávnost těchto ideologií pro současné revoluční snažení.

Odmítnutí MLM dnes znamená odmítnutí marxismu samotného!